

Rapport om samfundsansvar 2017

Indhold

Vi er bygget på samfundsansvar.....	4
PensionDanmarks virksomhedsmodel	6
PensionDanmark arbejder med FN's verdensmål	8
Skabt af partnerskaber	10
Digitale løsninger styrker kundeservicen.....	12
Forebyggelse fastholder medlemmerne i job	14
PensionDanmark er, hvor medlemmerne er	16
Efteruddannelse i et omskifteligt arbejdsmarked	18
Investeringer giver vækst og beskæftigelse	20
Bæredygtige ejendomme sikrer et godt afkast.....	22
Bæredygtighedsprogram for nybyggerier	24
Aftryk på verden	26
Værdiskabelse gennem aktivt ejerskab.....	28
Aktivt ejerskab giver resultater	30
Grønne investeringer giver stabile afkast	32
Ansvarlighed starter hos os selv.....	34
Arbejdet med samfundsansvar fortsætter	36

Denne rapport er den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar i henhold til Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser, §132 og §132a.

Trykt: I Danmark i 2018 af GSB Grafisk, et miljøcertificeret trykkeri

Papir: MultiDesign Original White

Fotos: Ursula Bach, Stine Bro (s. 7), Simon Knudsen (s. 10, 19, 36), Morten Svenningsen (s.16), Ole Mortensen (s. 17), Claus Bonnerup (s. 19), MT Højgaard (s. 22), Dragør Luftfotos (s. 23), ESOFT (s.23), BC Hospitality Group (s. 23), Jesper Heldgaard (s. 26), Jakob Boserup (s. 28, 30), Nykredit (s. 29), zodebala/iStock (s. 31).

Forside: Elektrikere på Kronen Vanløse – alle medlemmer hos PensionDanmark

Bagside: Murere på Indiakaj på Østerbro – alle medlemmer hos PensionDanmark

Vi er bygget på samfundsansvar

Samfundsansvar og bæredygtighed har været en del af PensionDanmarks DNA helt fra starten. For godt 25 år siden blev arbejdsmarkedets parter enige om at etablere arbejdsmarkedspensioner for alle lønmodtagere på det private og det offentlige arbejdsmarked som en del af de kollektive overenskomster. Formålet var at give alle lønmodtagere et godt supplement til folkepensionen – baseret på opsparing gennem hele arbejdslivet – og gode forsikringer, hvis uheldet er ude. PensionDanmark blev sat i verden for at løse den opgave.

PensionDanmarks opgave er at hjælpe medlemmerne til et godt og langt arbejdsliv og en økonomisk tryk alderdom. Det gode arbejdsliv understøtter vi via vores sundhedsordning, forsikringer i tilfælde af kritisk sygdom, førtidspension eller dødsfald – og via tilskud til relevant efteruddannelse fra de uddannelsesfonde, vi administrerer for overenskomstparterne. Vi leverer god kundeservice og rådgivning, samtidig med at vi holder omkostningerne helt i bund. Det lykkes vi med via en høj grad af digitalisering af processer og kommunikation. Det frigør tid til at gøre servicen over for medlemmer og virksomheder endnu bedre.

En tryk alderdom kræver, at medlemmerne får gode stabile afkast på deres pensionsopsparing. Vores ambition er derfor at levere formueforvaltning af højeste internationale klasse. PensionDanmarks samlede formue har rundet 233 mia. kr., og 37.000 medlemmer har nu mere end én million kroner på deres konto.

Vi er en ansvarlig investor, og investeringerne tilrettelægges, så de så vidt muligt bidrager med innovative løsninger på Danmarks og verdenssamfundets store udfordringer. De er sammenfattet i FN's verdensmål frem mod 2030 og i overensstemmelse med principperne i FN's Global Compact, som PensionDanmark er en del af.

Gennem investeringer i aktier, obligationer og kredit stiller PensionDanmark finansiering til rådighed for store og små virksomheder, så de kan levere vækst og beskæftigelse. Gennem vores aktive ejerskab i de mere end 1.400 virksomheder, hvor PensionDanmark er aktionær, fremmer vi fokus på langsigtet værdiskabelse gennem krav om ansvarlig adfærd inden for miljø og klima, sociale forhold og governance.

PensionDanmark har i en årrække været førende inden for investeringer i klimavenlig energiinfrastruktur som vindmølleparker og biomassekraftværker. Når vi bygger ejendomme, fremtidssikrer vi bygningerne gennem høje krav til bæredygtigheds certificering. Vores ansvarlige investeringer sikrer derfor ikke kun et attraktivt afkast til vores medlemmer – de gør samtidig en forskel for Danmark og for verdenssamfundet. Vi kalder det "do good and do well".

Med denne rapport om samfundsansvar sætter vi fokus på indsatserne på alle vores forretningsområder. Vi vil også i årene fremover have høje ambitioner og målsætninger. Vi kan helt sikkert gøre det endnu bedre. Det lykkes kun via gode partnerskaber og dialog med medlemmer, virksomheder, tillidsrepræsentanter, organisationer og samarbejdspartnere. Vi er klar!

Torben Möger Pedersen
Adm. direktør, PensionDanmark
tmp@pension.dk

"PensionDanmarks opgave er at hjælpe medlemmerne til et godt og langt arbejdsliv og en økonomisk tryk alderdom."

Torben Möger Pedersen

Maler på Hvidovre Stadion og medlem hos PensionDanmark

PensionDanmarks virksomhedsmodel

PensionDanmark har en 360-graders tilgang til medlemmerne. Medlemmerne skal sikres en økonomisk tryk alderdom. De skal sikres i arbejdslivet med forsikringer i tilfælde af, at uheldet er ude. De skal have et godt og langt arbejdsliv gennem en aktiv, forebyggende sundhedsindsats. Og de skal bevare og udbygge deres kompetencer gennem livslang læring og efteruddannelse.

PRODUKTER

PENSION

Pensionsopsparingen består af tre opsparingsprodukter: Aldersopsparing, livsvarig pension og ratepension.

FORSIKRINGER

Medlemmerne har forsikringer, der dækker ved dødsfald, kritisk sygdom, førtidspensionering og fleksjob.

SUNDHEDSORDNING

PensionDanmark Sundhedsordning giver medlemmerne fri adgang til forebyggende tværfaglig behandling, sundhedsrådgivning og hurtig diagnose.

EFTERUDDANNELSE

PensionDanmark Uddannelsesfonde administrerer en række kompetenceudviklingsfonde, der yder støtte til forskellige typer efteruddannelse.

RÅDGIVNING

Medlemsrådgivningen er åben på telefonen alle hverdage kl. 8-21 – og på pension.dk døgnet rundt.

200.000 medlemmer abonnerer på rådgivningsmails, hvor de modtager personligt målrettede budskaber og rådgivning.

VÆRDI FOR MEDLEMMERNE

Medlemmer sikres en økonomisk tryk alderdom. Investeringsrisikoen tilpasses medlemmernes alder, og pensionsbidragene fordeles på opsparingsprodukterne, så modregning i de offentlige ydelser minimeres.

Forsikringerne skaber tryghed for medlemmerne i arbejdslivet. Medlemmerne kan vælge at hæve eller nedsætte forsikringsbeløbene, så de passer til deres behov. Med registersamkøring sikres, at medlemmerne altid får det, de har krav på.

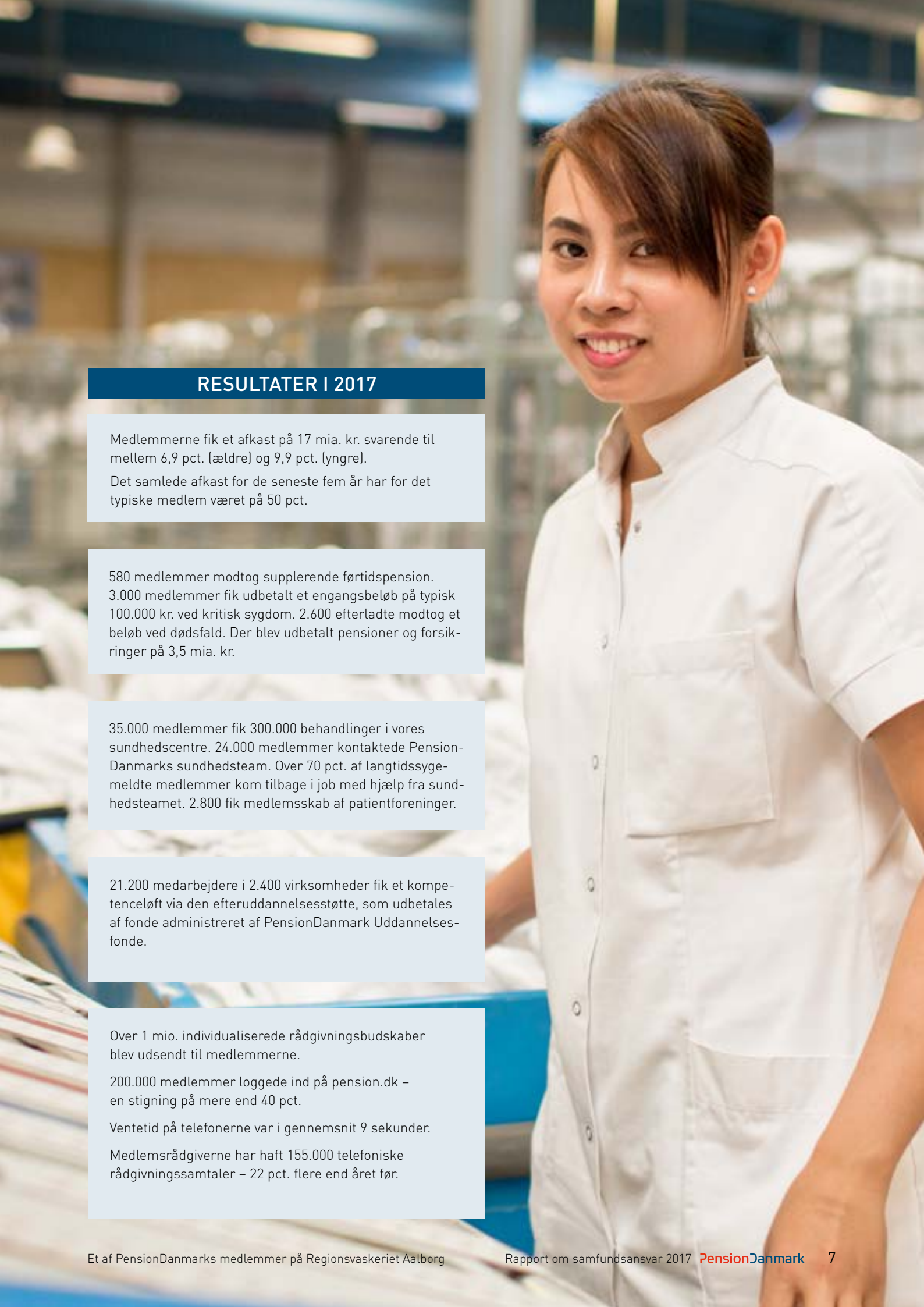
Sundhedsordningen forebygger nedslidning, hjælper medlemmerne gennem perioder med helbredsmæssige problemer og støtter sygemeldte medlemmer i at vende hurtigere tilbage i beskæftigelse. Det giver tryghed for den enkelte.

Efteruddannelse hjælper medlemmerne til at vedligeholde og opgradere deres kompetencer. Det er med til at sikre deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Medlemmerne får proaktiv rådgivning med individualiserede budskaber, der er tilpasset deres livssituation.

Medlemmerne kan få rådgivning via den platform, de foretrækker. Det giver høj tilgængelighed og stor imødekommenhed for medlemmerne.

Medlemmerne får individualiserede budskaber og rådgivning via e-mail, sms, e-Boks, web og telefon.

RESULTATER I 2017

Medlemmerne fik et afkast på 17 mia. kr. svarende til mellem 6,9 pct. (ældre) og 9,9 pct. (yngre).

Det samlede afkast for de seneste fem år har for det typiske medlem været på 50 pct.

580 medlemmer modtog supplerende førtidspension. 3.000 medlemmer fik udbetalt et engangsbeløb på typisk 100.000 kr. ved kritisk sygdom. 2.600 efterladte modtog et beløb ved dødsfald. Der blev udbetalt pensioner og forsikringer på 3,5 mia. kr.

35.000 medlemmer fik 300.000 behandlinger i vores sundhedscentre. 24.000 medlemmer kontaktede PensionDanmarks sundhedsteam. Over 70 pct. af langtidssygemeldte medlemmer kom tilbage i job med hjælp fra sundhedsteamet. 2.800 fik medlemsskab af patientforeninger.

21.200 medarbejdere i 2.400 virksomheder fik et kompetenceløft via den efteruddannelsesstøtte, som udbetales af fonde administreret af PensionDanmark Uddannelsesfonde.

Over 1 mio. individualiserede rådgivningsbudskaber blev udsendt til medlemmerne.

200.000 medlemmer loggede ind på pension.dk – en stigning på mere end 40 pct.

Ventetid på telefonerne var i gennemsnit 9 sekunder.

Medlemsrådgiverne har haft 155.000 telefoniske rådgivningssamtaler – 22 pct. flere end året før.

PensionDanmark arbejder med FN's verdensmål

I september 2015 vedtog verdens lande nye verdensmål som afløser for 2015-målene, der var målrettet udviklingslandene. Verdensmålene er gældende for alle lande og består af i alt 17 mål og 169 delmål, der skal løse klodens største problemer inden 2030.

Den danske regering vedtog i 2017 en handlingsplan, som sætter rammen for regeringens arbejde med verdensmålene. Regeringen opfordrer danske virksomheder til at bidrage aktivt.

I PensionDanmark har vi gjort verdensmålene til grundlaget for vores arbejde med ansvarlighed og bæredygtighed. Igennem rapporten vurderer vi, hvordan PensionDanmark igennem vores arbejde og resultater bidrager konkret til de relevante undermål.

Læs mere om de enkelte verdensmål på www.un.dk/da/om-fn/verdensmaalene

PensionDanmarks tillidsrepræsentantforum mødes hvert år i september

Skabt af partnerskaber

PensionDanmark blev skabt i et samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter. Partnerskaber er således en del af PensionDanmarks DNA.

I dag har PensionDanmark ikke kun partnerskaber med fagforbund, arbejdsgiverforeninger, virksomheder og tillidsrepræsentanter. Partnerskaberne er blevet mange flere og bredt favnende. Vi bruger partnerskaberne til at sikre de bedste og mest effektive løsninger for vores medlemmer, og vi tager aktivt del i partnerskaberne for at bidrage med vores viden og være med til at påvirke de rammevilkår, vi arbejder under.

I vores sundhedsordning arbejder vi sammen med Hjerne-sagen, Hjerteforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Parkinsonforeningen, Scleroseforeningen og Giftforeningen.

Vi samarbejder med offentlige instanser som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om samkøring af data til identifikation af langtidssyge medlemmer, og om dataudveksling i vores administration af uddannelsesfonde med Styrelsen for It og Læring. PensionDanmark har indgået et nyt partnerskab med Region Hovedstaden og Region Sjælland samt områdets otte erhvervsskoler om at skabe flere praktikpladser i bygge- og anlægsbranchen på PensionDanmarks byggerier.

PensionDanmark indgik i 2017 partnerskab med Realdania om at bygge boligfællesskaber – livsstilsboliger 50+. Første

byggeri er i bydelen Køge Kyst, hvor PensionDanmarks medlemmer har fortrinsret til boligerne. PensionDanmark og Boligfonden DTU har også indgået en samarbejdsaftale om udvikling af boliger til studerende og midlertidigt ansatte på Danmarks Tekniske Universitet, DTU, i Lyngby.

2017 bød også på et nyt partnerskab med A.P. Møller Holding om to fonde, som investerer i henholdsvis skibe og infrastruktur i Afrika. De to fonde supplerer vores partnerskab med Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) og den danske stat om klima- og landbrugsinvesteringer i udviklingslande.

Når vi arbejder med samfundsansvar og den brede bæredygtighedsdagsorden, er partnerskaber afgørende for, at vi kan nå vores målsætninger. PensionDanmark tager aktivt del i samfundsdebatten og er engageret i en række netværk og organisationer.

PensionDanmark er medlem af UN Global Compact og medlem af bestyrelsen i det nyoprettede Global Compact Netværk Danmark. UN Global Compact er en af de førende bæredygtighedsinitiativer for virksomheder, og UN Global Compacts ti principper for ansvarlig virksomhedsførelse har gennem en årrække været en del af PensionDanmarks strategi for screening og aktivt ejerskab i vores investeringer. Vi vil i de kommende år fortsætte vores arbejde med at støtte Global Compact og rapportere på principperne.

Delmål 17.17

Der skal tilskyndes og fremmes effektive offentlige partnerskaber, offentligt-private partnerskaber og civilsamfundspartnerskaber, som bygger på erfaringer og ressourcestrategier fra partnerskaber.

This is our **Communication on Progress** in implementing the principles of the **United Nations Global Compact** and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

Pernille, en af PensionDanmarks sygeplejersker, i dialog med et medlem

Digitale løsninger styrker kundeservicen

PensionDanmarks digitale løsninger er med til at give medlemmerne individualiseret rådgivning, hurtigere sagsbehandling og sikrer, at de får mest muligt ud af deres pensionsordning.

PensionDanmarks kundeservicestrategi betyder, at vi kontakter medlemmerne med relevante budskaber, som passer til deres livssituation. Udgangspunktet er et meget højt fokus på kvalitet i de data, vi har om medlemmerne, deres forsikringsdækninger og anvendelse af PensionDanmarks services. Disse data bruges til proaktiv rådgivning, når vi sender budskaber via rådgivningsmails (200.000 abonnenter), e-Boks (500.000 abonnenter) eller sms (150.000 abonnenter). Desuden får medlemmerne individualiserede budskaber som push-beskeder ved log-in på pension.dk.

Ved at målrette budskaberne i automatiserede flows via forskellige digitale kanaler oplever medlemmerne både kommunikationen som vedkommende, og de bliver kontaktet på den eller de kanaler, de foretrækker. Det kan fx være rådgivningsbudskaber om førtidspensionering, brug af sundhedsordningen eller manglende pensionsbidrag.

Samme automatisering er gældende, hvis et medlem går i stå i selvbetjeningen på pension.dk. Det kan fx være et medlem, der vil overføre pensioner fra tidligere job til PensionDanmark. Her sikrer systemet, at medlemmet

kontaktes af en medlemsrådgiver, der hjælper medlemmet med at få overført pengene.

Robotter kom på arbejde i 2017

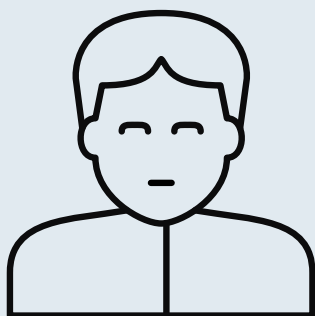
En vigtig del af PensionDanmarks kundeservicestrategi er anvendelsen af software-robotter, der blev implementeret i sagsbehandlingen i 2017. Robotterne løser såvel administrative som medlemsvendte opgaver, så der frigives tid for rådgiverne til at gøre servicen overfor medlemmer og virksomheder endnu bedre.

Brugen af robotter betyder blandt andet, at medlemmer oplever en bedre service og hurtigere får udbetalt deres forsikring, når de ansøger om forsikring ved kritisk sygdom via pension.dk. Sagsbehandlingen er faldet fra 16 dage til 2 dage.

Resultater i 2017

- > Hvert 4. log-in på pension.dk sker via PensionDanmarks app.
- > 60 pct. af de 64-65-årige bidragsbetalende medlemmer har logget ind på pension.dk.
- > Antallet af besøg på pension.dk har rundet 1,1 mio. – en stigning på 44 pct. på et år.
- > Administrationsomkostningerne er på 297 kr. pr. medlem.

Sådan arbejder robotten...

Medlemmet bliver ramt af en kritisk sygdom og undersøger på pension.dk, om sygdommen er dækket af forsikringen.

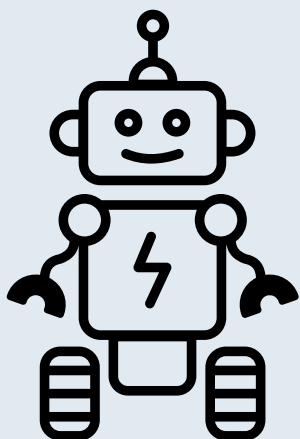
Medlemmet downloader sin sundhedsjournal på sundhed.dk.

Medlemmet uploader sin journal på pension.dk.

Sagsbehandlingen ved udbetaling til kritisk sygdom er faldet fra 16 til 2 dage

Medlemmets journal lander hos PensionDanmarks robotter

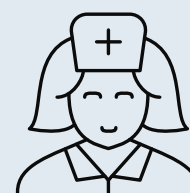
Robotten udfører forsikringsteknisk tjek.

Robotten udbetaler til NemKonto og sender brev til e-Boks.

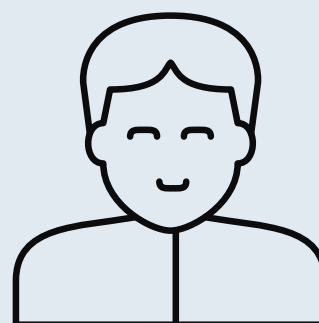
Robotten tilmelder medlemmet til den relevante patientforening.

Robotten sender besked om medlemmets situation til en af PensionDanmarks sygeplejersker.

Sygeplejersken fra PensionDanmark bruger den frigjorte tid til omsorgsopkald til medlemmet med tilbud om rådgivning og vejledning.

Et af PensionDanmarks medlemmer modtager behandling på ét af de 135 sundhedscentre

Forebyggelse fastholder medlemmerne i job

Formålet med PensionDanmarks sundhedsordning er gennem forebyggelse og hurtig indsats at hjælpe medlemmerne med at bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er i medlemmernes, virksomhedernes og samfundets interesse.

Sundhedsordningens primære fokus er forebyggelse. Det skal være nemt at komme til behandling på PensionDanmarks 135 sundhedscentre med tilsammen 800 tilknyttede fysioterapeuter, kiropraktorer og massører. Derfor er der ingen krav om lægehenvielse til behandlinger. Formålet er at undgå, at mindre skavanker udvikler sig til mere alvorlige skader, længerevarende sygefravær og i værste fald førtidspension. Når skaden er sket, sætter sundhedsordningen ind med en række koordinerede aktiviteter for at afhjælpe skaden.

PensionDanmarks ordning forbedres løbende, og vores sundhedsteam består i dag af knap 20 sygeplejersker og socialrådgivere. Teamet rådgiver medlemmerne om de sundhedsudfordringer, der kan opstå, både mens de er i job, hvis de bliver ledige, og når de går på pension. Det kan være alt fra rådgivning om mulighederne i offentlige KRAM-tilbud (Kost, Rygning, Alkohol, Motion) til mere intensive forløb i de tilfælde, hvor medlemmet er i risiko for at ryge ud af arbejdsmarkedet. Teamet hjælper også med en hurtig diagnose, hvis et medlem er blevet henvist til speciallæge. På den måde kommer medlemmet hurtigere igennem sundhedssystemet uden unødigt ventetid.

PensionDanmark opsøger medlemmerne proaktivt og bidrager på den måde til at sikre medlemmerne bedre livskvalitet og flere år på arbejdsmarkedet. Det sker blandt andet gennem PensionDanmarks hjemmeside, hvor medlemmerne kan gennemføre en sundhedstest. Hvis testen viser, at medlemmerne har helbredsudfordringer, tager PensionDanmarks sundhedsteam kontakt til medlemmet om opfølgning, forebyggelse og eventuel behandling.

Vi sørger for, at langtidssyge medlemmer får tilbud om rådgivning. Det sker via et samarbejde med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), som administrerer sygedagpengeregistret. Medlemmer på sygedagpenge får tilsendt et brev, hvor de opfordres til at kontakte PensionDanmark, hvor en sygeplejerske giver konkret personlig rådgivning.

3 SUNDHED OG TRIVSEL

Delmål 3.8

Der skal opnås universel sundhedsdækning, herunder beskyttelse mod økonomiske risici, adgang til essentielle sundhedsydelser af høj kvalitet, og adgang til sikker og effektiv livsvigtig kvalitetsmedicin og vacciner til en overkommelig pris for alle.

Hovedparten af medlemmerne har sundhedsordning i PensionDanmark. Alle medlemmer har desuden en forsikring på typisk 100.000 kr., som dækker ved kritisk sygdom. Udover udbetalingen får de ét års gratis medlemskab af den relevante patientforening.

Resultater i 2017

- > 300.000 forebyggende behandlinger fordelt på 35.000 medlemmer.
- > 3.200 hurtig diagnose-sager. Godt 30 pct. angiver, at de ville være sygemeldt, hvis de ikke havde fået hjælp med et hurtigt diagnose-forløb.
- > 70 pct. af alle, der er langtidssygemeldte og henvender sig til PensionDanmarks sundhedsteam efter brev fra STAR, er kommet tilbage i job.
- > 20.000 medlemmer har taget PensionDanmarks sundhedstest på pension.dk.

PensionDanmark er, hvor medlemmerne er

I 2017 blev PensionDanmarks nye rådgivningsbus for første gang sendt ud på landevejene for at besøge virksomheder og lokale fagforeninger. Det har været en stor succes – både hos virksomhederne og hos de medlemmer, der ikke altid er opmærksomme på mulighederne i deres pensionsordning. I alt blev det til 100 stop rundt i landet, hvor medlemmerne fik rådgivning hos en pensionsrådgiver og en sygeplejerske.

På en række større byggepladser har PensionDanmark etableret sundhedscentre, hvor bygningsarbejderne kan få behandlinger via deres sundhedsordning i PensionDanmark. På vores egne byggepladser har vi taget initiativ til, at en fysioterapeut ved arbejdets start introducerer de forskellige byggesjak til PensionDanmark Sundhedsordning, og hvordan de skal passe på deres krop og undgå nedslidning.

På de byggepladser, hvor der kan stilles et lokale til rådighed, tilbyder PensionDanmark desuden medarbejderne fysioterapi en gang ugentligt. Disse initiativer skaber stor værdi for det enkelte medlem og for virksomheden i kraft af færre sygedage.

Foto: PensionDanmarks rådgivningsbus har i 2017 blandt andet besøgt Bornholm

”For mig var det en aha-oplevelse, at man kan ændre sine forsikringsdækninger. Det havde jeg aldrig tænkt på, hvis ikke vi havde haft besøg af rådgivningsbussen.”

Jonas, Vejasfaltør-elev i Ulfborg, sammen med Hans, pensionsrådgiver fra PensionDanmark.

Bygningsstruktører kan få tilskud til efteruddannelse fra Bygge- og Anlægsbranchens Udviklingsfond

Efteruddannelse i et omskifteligt arbejdsmarked

Som administrator af en række overenskomstaftalte uddannelsesfonde er PensionDanmark med til at understøtte medlemmernes kompetenceudvikling.

Med et hurtigt skiftende arbejdsmarked, hvor digitalisering og robotter vinder frem, er det væsentligt, at efteruddannelsen målrettes den enkeltes kompetenceniveau. Medlemmerne skal bevare og opbygge de kompetencer, der er påkrævede inden for deres fag, og som svarer til virksomhedernes behov. Undersøgelser viser, at effekten af efteruddannelse er lavere sygefravær samt øget jobsikkerhed, jobmobilitet, og produktivitet i virksomhederne – og højere løn til medlemmerne.

Et effektivt efteruddannelsessystem er med til at sikre, at det danske arbejdsmarked ikke kommer i en situation, hvor der på samme tid er mangel på kvalificeret arbejdskraft og ledighed. Det kræver en massiv indsats i forhold til opkvalificering af ufaglærte til faglært niveau og en øget indsats i forhold til at sikre medlemmerne en løbende opkvalificering af almene og erhvervsfaglige kompetencer. Her spiller de overenskomstaftalte uddannelsesfonde en vigtig rolle.

PensionDanmark administrerer 18 overenskomstaftalte uddannelsesfonde. Vi bistår arbejdsmarkedets parter, så virksomhederne nemt og hurtigt kan få refusion fra fondene, når medarbejdere deltager i efteruddannelse. Fondene supplerer de offentlige støtteordninger, så virksomheder

ofte kan få dækket størstedelen af omkostningerne til medarbejderes efteruddannelse.

For især små og mellemstore virksomheder er det afgørende, at det opleves som enkelt og ubureaukratisk at søge om tilskud til medarbejderes efteruddannelse. PensionDanmark har udviklet en nem administrativ tilgang til uddannelsesfondene, som via dataunderstøttede it-løsninger holder administrationsomkostningerne på et minimum.

For eksempel har PensionDanmark dataudveksling med Styrelsen for It og Læring om hvilke medarbejdere, der har deltaget i AMU-kurser. Virksomheder, der har søgt og modtaget VEU-godtgørelse for medarbejderes deltagelse i AMU-kurser, skal ikke genindtaste oplysningerne for at få tilskud fra uddannelsesfondene. PensionDanmark henter automatisk oplysningerne fra efteruddannelse.dk. Herefter

4 KVALITETS- UDDANNELSE

Delmål 4.4

Inden 2030 skal antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, øges væsentligt.

PensionDanmark administrerer 18 uddannelsesfonde, som har givet tilskud til 46.000 uddannelsesforløb.

Julie er blevet en bedre tjener

Julie er i gang med uddannelsen som faglært tjener på Silkeborg Tekniske Skole (EUV). Uddannelsen giver et bredt indblik i tjenerfaget og en grundlæggende viden om gastronomi og servicering. Hun arbejder til daglig som ufaglært tjener på Hotel Scandic City i Aarhus, der har fået tilskud til uddannelsen via Hotel-, Restaurant- og Turisterhvervets Kompetenceudviklingsfond, som PensionDanmark administrerer.

”Jeg har lært noget om udskæringer af kød og sammensætninger af vin og mad, og vi har også været på kaffekursus. Uddannelsen giver mig også flere karrieremuligheder på sigt. Jeg vil gerne være leder engang og har arbejdet en del med at indføre vores nye tjener-elever i faget, så i den sammenhæng er det også vigtigt for mig at få papir på min viden om faget.”

får virksomhederne en e-mail, hvor de gøres opmærksomme på, at de også kan få tilskud fra den uddannelsesfond, de er tilknyttet.

Opbakningen til efteruddannelse fra arbejdsmarkedets parter er senest kommet til udtryk i en trepartsaftale, der skal styrke danskernes kompetencer gennem hele livet. I aftalen med initiativer til 2,5 mia. kr. fordelt over 2018 til 2021 er der blandt andet afsat 400 mio. kr. til en fond målrettet ufaglærte og faglærte. På den måde kan disse grupper få opkvalificeret deres kompetencer eller helt skifte spor, så de har de færdigheder, som virksomhederne efterspørger i takt med, at arbejdsmarkedet udvikler sig.

Behov for efteruddannelse

Undersøgelser fra Tænk tanken DEA har vist, at effekterne af voksen- og efteruddannelse er lavere sygefravær, øget jobsikkerhed, jobmobilitet samt produktivitet i virksomhederne. Der er bred enighed om, at Danmark i 2025 kommer til at mangle 70.000 faglærte medarbejdere, mens der vil være overudbud af 65.000 ufaglærte. En undersøgelse fra 2013 viste, at ca. 600.000 voksne danskere på arbejdsmarkedet har svage læse-, skrive- og regnefærdigheder, og at over 1 mio. er mindre gode til at løse hverdagsopgaver på computer.

Undervisning af kokkeelever på erhvervsskolen Selandia

Investeringer giver vækst og beskæftigelse

PensionDanmark investerer i mange forskellige aktiver for at sprede risici og sikre medlemmerne et robust afkast. Investeringerne finansierer en lang række projekter og aktiviteter til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark og resten af verden.

Når PensionDanmark køber de realkreditobligationer, som de danske realkreditinstitutter udsteder, stiller vi lån til rådighed for danske husejere og boligselskaber. Investeringer i aktier og direkte udlån stiller kapital til rådighed for små og store virksomheder, som derigennem får bedre muligheder for at udvikle sig og skabe vækst og beskæftigelse. Investeringer i ejendomme skaber job til mange bygningsarbejdere i byggeperioden og leverer sunde arbejdspladser til de mange medarbejdere, der går på arbejde i PensionDanmarks kontorejendomme, hoteller og stormagasiner. Investeringerne i vindmølleparker og biomassekraftværker producerer grøn energi og skaber job i danske virksomheder og deres mange underleverandører.

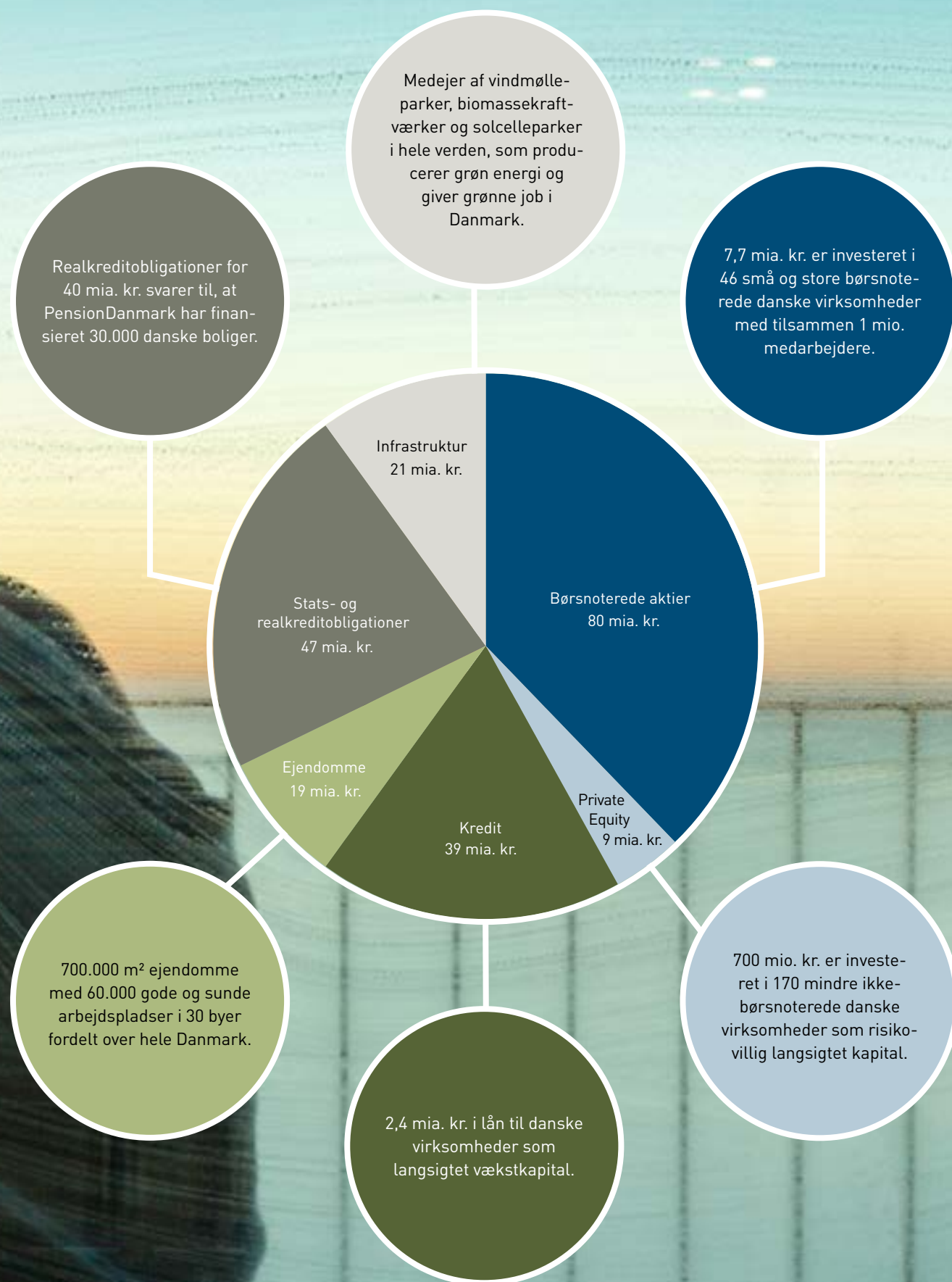
Delmål 8.5

Inden 2030 skal der opnås fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder også unge og personer med handicap, og med lige løn for arbejde af samme værdi.

PensionDanmarks byggerier giver 1.000 job i byggebranchen for hver milliard investeret.

Foto: Vinduespudser fra Elite Miljø og medlem hos PensionDanmark

Aftryk på Danmark

Danmarks første OPP-hospital, Psykiatrisk Afdeling Vejle, blev færdiggjort i 2017 med PensionDanmark som medinvestor

Bæredygtige ejendomme sikrer et godt afkast

For PensionDanmark er det både en god forretning og en del af vores samfundsansvar at tænke bæredygtighed ind, når vi opfører nye ejendomme.

Bæredygtighed er et centralt strategisk omdrejningspunkt for PensionDanmarks ejendomsinvesteringer. Det handler om at forene høj forretningsmæssig rentabilitet med ansvarlighed i udvikling, opførelse og drift af de ejendomsprojekter, vi engagerer os i. Samtidig skal PensionDanmarks ejendomme have en høj teknisk standard og kvalitet.

Bæredygtige boliger, hoteller og kontorer er attraktive for ejere og lejere. Det hæver afkastniveauet og letter genudlejning. Derfor er det en del af PensionDanmarks strategi, at alle nye erhvervs- og boligejendomme skal bæredygtigheds certificeres på guldniveau. PensionDanmark anvender primært den danske certificeringsordning DGNB, da det er den mest holistiske bæredygtighedsmodel. I nogle tilfælde anvendes af samarbejdshensyn den amerikanske ordning LEED eller den engelske ordning BREEAM.

PensionDanmark ejer i dag 19 bæredygtigheds certificerede ejendomme.

PensionDanmark arbejder også med certificering og løbende energirenovering af vores eksisterende bygningsmasse. Vi er en del af partnerskabet Energispring, som arbejder med energioptimering af ejendomme for at gøre

Københavns Kommune til verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025.

Som bygherre kræver PensionDanmark, at der arbejdes efter dansk overenskomst, at der ansættes et passende antal lærlinge og elever, at der er tale om en mønsterarbejdsplads med fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed, og at der altid etableres et samarbejde med de lokale fagforeninger.

Lærlingeaftale

PensionDanmark, Region Sjælland, Region Hovedstaden samt områdets otte erhvervsskoler samarbejder om "Praktik på store byggerier". Arbejdet er støttet af Bygge- og Anlægsbranchens Udviklingsfond.

Hovedformålet er at skabe flere praktikpladser til unge, der er i gang med en byggefaglig uddannelse på PensionDanmarks byggerier. Samtidig arbejdes med en rekrutteringsindsats, der skal tiltrække flere unge og voksne til bygge- og anlægsbranchen.

Aftalen sørger for et passende antal lærlinge på hvert byggeprojekt, opfølgning fra byggeledelsen, deltagelse af repræsentanter fra skolerne på byggemøder, samt at skolerne taler med fagentreprenørerne om lærepladser.

11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

Delmål 11.3

Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes.

PensionDanmark besluttede i 2012, at alle nybyggerier skal bæredygtigheds certificeres, og PensionDanmark har 19 ejendomme, der er bæredygtigheds certificeret.

Livsstilsboliger 50+

PensionDanmark bygger bæredygtigheds certificerede boliger i den nye bydel Køge Kyst ved Køge. De kommende boliger indeholder både almindelige boliger og et boligfællesskab for 50+ segmentet for at skabe en mangfoldig bydel.

Boligerne udvikles i samarbejde med Realdania som led i indsatsen "Rum og fællesskaber for ældre", der har som mål at skabe aktiviteter, der også kan forebygge ensomhed. Boligfællesskabet udgør en tredjedel af bebyggelsen og vil komme til at rumme en række faciliteter såsom fælles køkken, værksted og uderum, der skal danne ramme om fælles aktiviteter for beboerne.

Fire af PensionDanmarks nye ejendomme

Copenhagen Marriott Hotel, København V.

Areal: Ca. 24.000 m²

Lejer: BC Hospitality Group A/S

Arkitekt: PLH Arkitekter

Konsortium mellem ATP og PensionDanmark

Domicil for Nordea, Ørestad, København S

Areal: Ca. 46.000 m²

Lejer: Nordea Bank Danmark

Arkitekt: Henning Larsen Architects

Konsortium mellem tre pensionselskaber

Boliger, Islands Brygge, København S

Areal: Ca. 20.000 m²

Antal boliger: 120 af i alt 550

Arkitekt: Henning Larsen Architects

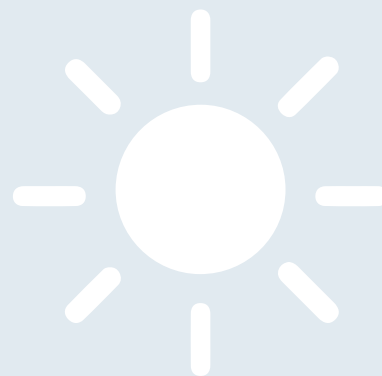
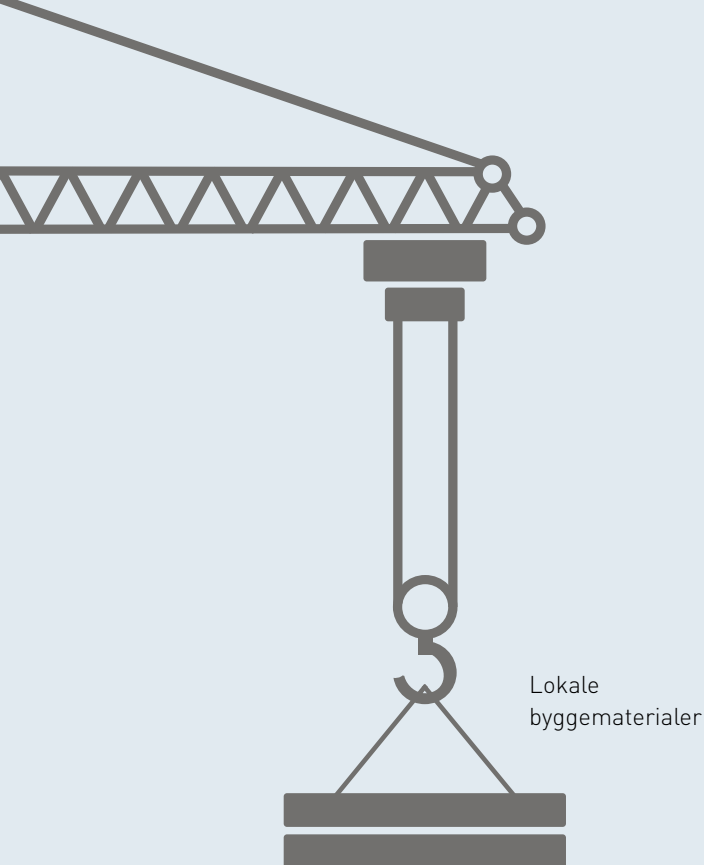

Boliger, Kanaltårnene, Vejle Havn

Areal: Ca. 10.800 m²

Boliger: 44 af i alt 88

Arkitekt: Arkitema

Bæredygtighedsprogram for nybyggerier

PensionDanmark har i 2017 udviklet sin egen bæredygtighedsprogram med krav til de ejendomme, vi opfører. Kravene omfatter både den økonomiske, tekniske, miljømæssige og sociale kvalitet af ejendommen. Det sikrer, at ejendommen har minimal belastning på miljø og klima, og at sundhed og trivsel hos bygningens brugere sikres. Vores samarbejdspartnere skal forud for påbegyndelsen af projekter påvise, hvordan de vil leve op til bæredygtighedskravene, herunder overenskomstregler, sikkerhed og arbejdsforhold på byggepladsen.

Der er fokus på økonomien i hele bygningens levetid samt på at mindske driftsomkostninger og vedligehold. Der er også fokus på slutbrugerens oplevelse af det færdige byggeri gennem hele byggeprocessen fra naboorientering til de sociale kvaliteter i byggeriet. Endelig er der fokus på,

at selve byggeprocessen er bæredygtig. Der er fx affaldshåndtering og lavt energiforbrug på byggepladsen og i bygningen, ligesom der stilles krav til dokumentation af materialevalg.

Bæredygtige ejendomme er mere attraktive for ejere og lejere og begrænser dermed risikoen for tomme lejemål i fremtiden. På den måde er bæredygtighedsprogrammet og -certificeringen også med til at sikre et godt afkast til PensionDanmarks medlemmer.

Beplantning med lokal flora og høj biodiversitet

Gode udendørs opholdsrum med sol og læ

- ☒ Fokus på totaløkonomi i bygningens forventede levetid
- ☒ Fravalg af materialer med giftstoffer for mennesker og miljø
- ☒ Bygningens miljømæssige fodaftryk minimeres
- ☒ Dokumentation af materialevalg, produktionsforhold og byggeproces

Ordentligt arbejdsmiljø på byggepladsen

Aftryk på verden

PensionDanmark har gennem investeringer i to fonde administreret af Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) – Danish Climate Investment Fund (DCIF) og Danish Agribusiness Fund (DAF) – været med til at mobilisere privat kapital til direkte investeringer i udviklingslande. Begge fonde er eksempler på "blended finance", hvor offentlig og privat kapital arbejder sammen. Det reducerer risikoen for private investorer og gør dermed attraktive investeringer i udviklingslande tilgængelige for private investorer – og den private kapital fra blandt andet PensionDanmark øger fondenes investeringskapacitet og professionalisme.

DCIF har investeret i vindmølleparken Lake Turkana i Kenya, solcelleanlæg i Sydamerika og en række andre projekter inden for vedvarende energi. DAF har investeret i blandt andet bæredygtig svineproduktion i Kina og Afrika, hvor miljø og dyrevelfærd er i fokus.

I UN Global Compacts nye initiativ "Financial Innovation for the SDG's", som i de kommende år skal finde nye måder at tiltrække privat finansiering til arbejdet med verdensmålene, bidrager PensionDanmark blandt andet med erfaringer fra de to fonde.

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

Delmål 17.3

Der skal mobiliseres yderligere finansielle ressourcer til udviklingslande fra forskellige kilder.

I 2017 gav PensionDanmark tilsagn på knap 1 mia. kr. til Africa Infrastructure Fund I, der forvaltes af A.P. Møller Capital. Fonden har til formål at investere i infrastruktur inden for transport og energi i Afrika. Fonden forventes at foretage sine første investeringer i løbet af 2018 og vil i løbet af de næste ti år investere i infrastruktur for mere end 6 mia. kr.

"I blended finance spiller offentlige og private penge sammen og udbreder bæredygtig teknologi til udviklingslande, samtidig med at PensionDanmarks medlemmer får et attraktivt afkast."

Claus, chef for Alternative Investeringer i PensionDanmark

Lake Turkana

Med en kapacitet på 310 MW er Lake Turkana i Kenya den største vindmøllepark i Afrika. Placeringen ved Lake Turkana er valgt på grund af de gunstige vindforhold, som er blandt de bedste i verden til landbaserede vindmølleparker. De 365 turbiner kommer fra danske Vestas Wind Systems.

Søren, aktiechef i PensionDanmark, og hans team har ansvaret for investeringer på 80 mia. kr. i 1.400 selskaber

Værdiskabelse gennem aktivt ejerskab

PensionDanmark havde ved udgangen af 2017 investeringer i mere end 1.400 børsnoterede selskaber. Som aktionær og medejer følger der ansvar og rettigheder med, og de forvaltes via PensionDanmarks program for aktivt ejerskab.

PensionDanmarks retningslinjer for ansvarlige investeringer baserer sig på en række bredt anerkendte internationale normer og konventioner inden for mennesker- og arbejdstagerrettigheder, miljø- og klimaforhold og god selskabsledelse. Retningslinjerne bliver revideret årligt for at sikre, at de følger udviklingen på området.

Virksomheder, som lever op til det omkringliggende samfunds forventninger, er på lang sigt bedre investeringer, og dermed understøtter det aktive ejerskab den langsigtede værdiskabelse i virksomhederne til gavn for medlemmernes opsparing.

Aktivt ejerskab i form af stemmeafgivelse på generalforsamlinger og dialog med virksomheder, hvor PensionDanmark er aktionær, er derfor en integreret del af PensionDanmarks arbejde som ansvarlig investor. PensionDanmark screener løbende porteføljen for brud på vores

retningslinjer. Vi bruger det aktive ejerskab til at forsøge at påvirke selskaber i porteføljen til at rette op på kritisable forhold og sikre, at selskaberne har politikker og procedurer, som lever op til internationale standarder og normer.

PensionDanmarks fokusområder i aktivt ejerskab

Miljø

- > Klima
- > Vand

Sociale forhold

- > Menneskerettigheder
- > Arbejdstagerrettigheder
- > Diversitet
- > Supply chain management
- > Bestikkelse og korruption
- > Skat

Governance

- > Bestyrelsessammensætning
- > Aflønning
- > Aktionærrettigheder
- > Revision
- > Integreret rapportering

For at løfte den opgave har PensionDanmark valgt at samarbejde med Hermes EOS. Det har to fordele, som øger effekterne af PensionDanmarks arbejde:

- > Hermes EOS repræsenterer 42 investorer fra Europa, Nordamerika og Asien, som tilsammen har aktieinvesteringer for 2.800 mia. kr. Det gør, at Hermes EOS taler med større vægt over for selskaberne, end hvis PensionDanmark alene stod for dialogen.
- > Hermes EOS' specialister har kompetencer til at gå i dialog med virksomheder i alle dele af verden og har medarbejdere med erfaring fra mange forskellige brancher. Derved kan Hermes EOS indgå i dialog med selskaber, hvor kulturel og sproglig forståelse samt brancheindsigt kan være nødvendig for at få et positivt resultat.

Anbefalinger for aktivt ejerskab

Fra 2018 skal danske investorer rapportere til Komiteen for God Selskabsledelse om arbejdet med aktivt ejerskab. PensionDanmark følger anbefalingerne. PensionDanmarks formelle rapportering om anbefalingerne er tilgængelig på pensiondanmark.com.

På baggrund af arbejdet og erfaringen med ansvarlige investeringer var PensionDanmark i 2017 med i en arbejdsgruppe, som rådgav erhvervsministeren om en ny vejledning om ansvarlig investering til danske investorer.

Den nye vejledning bygger på OECD's Responsible Business Conduct for Institutional Investors, som fortolker,

Climate Action 100+

PensionDanmark var i 2017 en af støtterne bag Climate Action 100+, som er et investorinitiativ, der over de næste fem år skal indgå i dialog med en række selskaber, som er blandt verdens største CO₂-udledere. Dialogen skal føre til reduktion af selskabers CO₂-udledning, styrke forankringen af klimarisici på bestyrelsesniveau og sikre bedre rapportering om klimarisici. Læs mere på climateaction100.org

hvordan OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder kan implementeres for investorer. OECD's retningslinjer fastslår, at efterlevelse af og implementering af due diligence-processer er et vigtigt bidrag til bæredygtig udvikling i overensstemmelse med de 17 verdensmål.

Transparens og dialog

På pensiondanmark.com har medlemmer og andre interessenter mulighed for at se, hvilke børsnoterede virksomheder PensionDanmark investerer i, og hvilke vi har udelukket. Desuden offentliggør vi cases fra arbejdet med aktivt ejerskab. På konkrete forespørgsler oplyser PensionDanmark om stemmeafgivning på generalforsamlinger.

Medlemmer og andre interesserede kan via pensiondanmark.com kontakte PensionDanmark om arbejdet med ansvarlige investeringer. Alle kommentarer forelægges PensionDanmarks bestyrelse.

PensionDanmark var i 2017 med i et konsortium på fem pensionsselskaber, som købte knap 20 pct. af Nykredit Holding

Steffen og Marc fra PensionDanmarks obligationsteam, som har ansvaret for obligationsinvesteringer på 47 mia. kr.

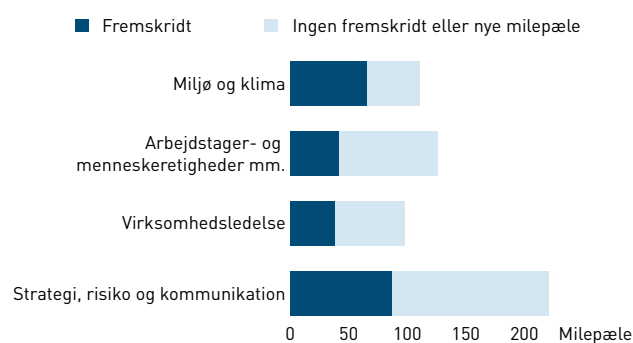
Aktivt ejerskab giver resultater

PensionDanmark havde i 2017 via Hermes EOS 422 dialoger om virksomhedsledelse, 251 dialoger om arbejdstager- og menneskerettigheder og 91 dialoger om virksomhedsstrategi og risiko. Endelig var der 146 dialoger om miljø og klima. I alt var der dialog med 320 selskaber.

For at gøre arbejdet målbart fastsættes konkrete milepæle for den dialog, der er med selskaberne. I 2017 kunne det konstateres, at der på 213 milepæle var fremskridt i de selskaber, som PensionDanmark er investeret i. Oftest er det komplekse emner, som skal adresseres, og derfor er det en tidskrævende proces, før et selskab bevæger sig, og en milepæl dermed nås.

Når PensionDanmark bliver opmærksom på et muligt brud på vores retningslinjer for ansvarlige investeringer, vurderer vi sagen i samarbejde med Hermes EOS, og hvorvidt Hermes EOS bør gå i dialog med selskabet.

Milepæle i 2017

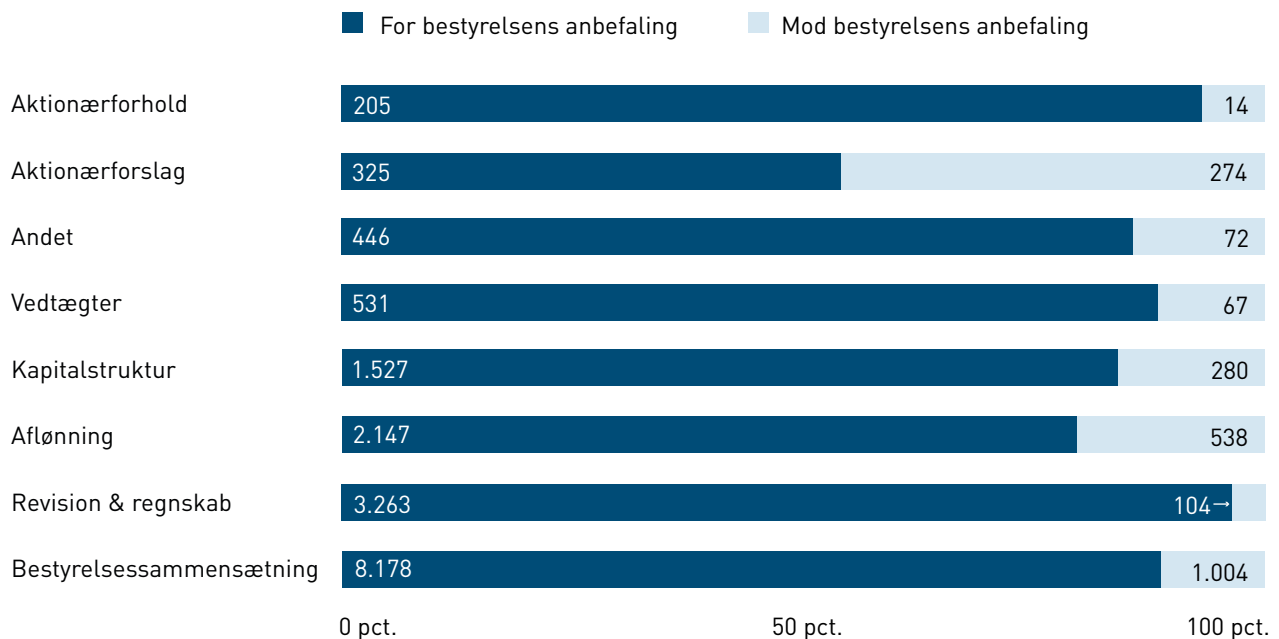

PensionDanmark vil altid søge at påvirke et selskab til at rette op på kritisable forhold fremfor at sælge vores aktier i selskabet. Det er for os det mest ansvarlige valg. Fører dialogen ikke til forbedringer, bliver aktien valgt fra.

Milepæle for selskabsdialog

Sådan har PensionDanmark stemt på generalforsamlinger i 2017

Deltagelse på generalforsamlinger er en integreret del af det aktive ejerskab. PensionDanmark stemmer ud fra egen stemmepolitik, som definerer stemmeafgivningen. Stemmepolitikken lægger vægt på, at selskaberne skal være drevet med alle aktionærers interesse for øje. Vi har fokus på, at et selskabs bestyrelse har en tilpas uafhængighed af selskabets ledelse, og at selskabet fører en lønpolitik, som sikrer et sammenfald mellem ledelsens og aktionærernes interesser.

I 2017 stemte PensionDanmark på 1.632 generalforsamlinger i udenlandske selskaber, hvor der i 88 pct. af tilfældene blev stemt med bestyrelsens anbefalinger. I danske selskaber stemte PensionDanmark på 43 general-

forsamlinger, hvor der i 2017 i alle tilfælde blev stemt med bestyrelsens anbefalinger.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Delmål 8.8
Arbejdstagernes rettigheder skal beskyt-
tes og et sikkert og stabilt arbejdsmiljø
for alle arbejdstagere skal fremmes,
herunder for migrantarbejdere, især
kvindelige migranter, og dem i usikre beskæftigelses-
forhold.

PensionDanmark var i 2017 i dialog med 30 selskaber
om arbejdstagerrettigheder.

PensionDanmark var i 2017 med til at oprette Maritime Investment Fund, som investerer i skibe

Grønne investeringer giver stabile afkast

PensionDanmark investerer i bæredygtig energinfrastruktur som vindmølleparker, biomassekraftværker, solcelleparker og transmissionsanlæg. Det giver et godt og stabilt afkast og er samtidig med til at understøtte den grønne omstilling.

Hovedparten af PensionDanmarks energi-investeringer i Europa og Nordamerika sker gennem fonde administreret af Copenhagen Infrastructure Partners (CIP). PensionDanmark var med til at oprette CIP i 2012 og var i starten den eneste investor i CIP's fonde. Efterfølgende er andre investorer inviteret med, og i dag omfatter samarbejdet om direkte investeringer i vedvarende energi infrastruktur mere end 30 investorer. Siden starten er der rejst godt 45 mia. kr. til CIP's fonde, som gør CIP til en af Europas førende og største inden for sit felt.

PensionDanmarks investeringer i energi- og klimaprojekter i udviklingslandene sker gennem to fonde administreret af Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU).

PensionDanmarks ejerandele i vedvarende energi svarer til mere end det årlige elforbrug for vores 713.000 medlemmer og deres familier. Verdenskortet viser, hvor PensionDanmark har investeringer i vedvarende energi.

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

Delmål 7.2

Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt.

PensionDanmark har investeret mere end 20 mia. kr. i vedvarende energi. I 2017 gav vi et tilsagn på 4 mia. kr. til Copenhagen Infrastructure Partners tredje fond, som over de kommende år skal investere i land- og havbaserede vindmøller, solcelleanlæg, biomassefyrede kraftværker, transmissionsnet m.m.

Foto: Vindmøller og transformere ved Anholt Havmøllepark, som PensionDanmark er investor i

Vindmøllepark

Biomassekraftværk

Transmissionsnet

Solcellepark

PensionDanmarks domicil på Langelinie Allé blev i 2016 bæredygtighedscertificeret med DGNB Guld

Ansvarlighed starter hos os selv

PensionDanmark tænker ikke kun samfundsansvar for vores medlemmer og i vores investeringer. Vores samfundsansvar gælder også vores rolle som arbejdsgiver, arbejdsforholdene for medarbejderne, interne politikker og samarbejde med leverandører.

PensionDanmark vil gerne være i fortrop, når det kommer til klima og miljø, diversitet og ansættelsesvilkår. Hvis vi skal være med til at sætte dagsordenen inden for bæredygtighed og ansvarlighed, skal vi starte med os selv.

Miljø og klima

PensionDanmark har gennemført en række grønne tiltag. I vores domicilejendom på Langelinie Allé er der blandt andet gennem installering af solceller på taget og anvendelse af havvand i køleanlægget opnået guld i DGNB's bæredygtighedskategorisering for eksisterende bygninger. Vi har anlagt urtehaver, som vores økologiske køkken bruger i madlavningen. Vi stiller cykler til rådighed for medarbejderne.

PensionDanmark ejer halvdelen af Nysted Havmøllepark, og vi beholder en del af de RECS-certifikater, som parken producerer, så vi på den måde CO₂-neutraliserer vores elforbrug.

Kønsmæssig sammensætning

PensionDanmark ønsker at fremme lige muligheder for begge køn og har en politik for den kønsmæssige sammensætning af de øverste ledelseslag i selskabet. I politikken indgår et måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen. Måltallet var i 2017 på 20 pct. Aktuelt er fire ud af 17 medlemmer af PensionDanmarks bestyrelse kvinder. Ved udgangen af 2017 var andelen af kvinder i den øverste ledelsesgruppe 29 pct. Andelen af kvinder i mellemledergruppen er 41 pct. i 2017. Af PensionDanmarks 224 medarbejdere er 97 kvinder svarende til 43 pct.

Ved rekruttering af nye ledere har PensionDanmark fokus på at indgå i dialog med kvalificerede kandidater af begge køn, ligesom PensionDanmark lægger vægt på at have en personalepolitik og ansættelsesvilkår, der tilgodeser begge køns muligheder for at gøre karriere i selskabet.

Samarbejde med leverandører

PensionDanmark samarbejder med en række virksomheder og har en leverandørpolitik, som indebærer, at leverandørerne skal:

- > respektere medarbejdernes ret til at organisere sig og forhandle kollektive overenskomster.
- > fremme arbejdsmiljøet og forebygge arbejdsulykker, nedslidning mv.

- > tage afstand fra diskriminerende adfærd på baggrund af etnicitet, religion, alder, handicap, køn, seksuel orientering, medlemskab af fagforening eller politisk overbevisning.
- > give deres medarbejdere en løn, der følger de relevante overenskomster på området, herunder sikre en fair levestandard set i forhold til det nationale niveau.
- > ikke kunne sættes i forbindelse med tvangsarbejde eller børnearbejde.
- > vedvarende og systematisk arbejde for at overholde lokal miljølovgivning og begrænse klimapåvirkning.
- > tage afstand fra og aktivt modarbejde skatteunddragelse, bestikkelse eller anden form for korruption.

I tilfælde hvor det vurderes, at en leverandør ikke lever op til selskabets politik og retningslinjer, vil der blive indledt en dialog med leverandøren. Såfremt dialogen ikke fører til forbedringer, bliver leverandøren fravalgt. Der har i 2017 ikke været brud på PensionDanmarks leverandørpolitik.

Skat

Hele PensionDanmarks investeringsafkast, uanset om det genereres i Danmark eller udlandet, beskattes (PAL-skat) i Danmark. Investeringsafkastet af alle PensionDanmarks investeringer rapporteres årligt til de danske skattemyndigheder. PensionDanmark betalte i 2017 i alt 2,3 mia. kr. i PAL-skat.

PensionDanmark er over for sine medlemmer forpligtet til at optimere afkastet inden for de rammer, der følger af lovgivningen. Der foretages grundige undersøgelser af skatteforhold i forbindelse med de investeringer, som PensionDanmark foretager, herunder afdækkes at de internationale skattestrukturer er i overensstemmelse med lovgivningen i de lande, hvori der opereres. Der betales skat

PensionDanmarks køkkenchef Maurice i den økologiske køkkenhave

i de lande, hvor de underliggende investeringer er placeret, i form af lokal indkomstbeskatning samt betalinger af afgifter, lønskatte mv. Se mere på pensiondanmark.com.

Der har igennem de senere år været en række internationale initiativer på OECD- og EU-plan for at sikre øget transparens i skattebetalingerne globalt set og for at dæmme op for skatteunddragelse blandt andet ved brug af tredjelande i skattestrukturer. PensionDanmark indretter skatterapportering og investeringer i overensstemmelse med principperne i disse initiativer.

Solcelleanlægget på PensionDanmarks domicil producerede 90.000 kWh grøn strøm i 2017

Arbejdet med samfundsansvar fortsætter

PensionDanmark vil også i 2018 have fokus på arbejdet med samfundsansvar og bæredygtighed.

Vi skal blive bedre til at måle effekten af indsatserne. Derfor vil vi i 2018 og i de kommende år udvikle måle- og rapporteringsværktøjer på de forskellige forretningsområder. Vi vil måle på effekterne for vores medlemmer, for Danmark og for verdenssamfundet – og pejlemærket er FN's verdensmål.

Foto: PensionDanmarks tillidsrepræsentantforum 2017

PensionDanmark A/S
Langelinie Allé 43
DK-2100 København Ø

☎ +45 3374 8000

@ info@pension.dk

🌐 pensiondanmark.com

PensionDanmark

